

実習実施者
監理団体 各位

平成31年3月11日

法務省入国管理局入国在留課
厚生労働省海外人材育成担当参事官室
外国人技能実習機構

妊娠等を理由とした技能実習生に対する不利益取扱いについて
(注意喚起)

技能実習制度において、監理団体及び実習実施者は、技能実習の適正な実施及び技能実習生の保護に努める責任があります。また、技能実習生に対しては、日本人と同様に日本国の労働関係法令が適用されます。

雇用の分野における男女の均等な機会及び待遇の確保等に関する法律（昭和47年法律第103号）第9条においては、「婚姻、妊娠、出産等を理由とする不利益取扱いの禁止」が規定されています。この規定は、当然ながら技能実習生にも適用されるものであり、婚姻、妊娠、出産等を理由として解雇その他不利益な取扱いをすることは認められません。

また、技能実習生の私生活の自由を不当に制限することは、外国人の技能実習の適正な実施及び技能実習生の保護に関する法律（平成28年法律第89号）第48条第2項により禁止されています。

このため、このような取扱いを行わないようお願いします。

なお、日本へ入国する前に技能実習生と送出国の間に交わされた契約において、仮にこのような取扱いを行うことがある旨の内容が含まれている場合でも、それを根拠に我が国の法令に反する取扱いをすることは出来ないことをご承知いただくようお願いいたします。

併せて、監理団体におかれては、入国後講習の機会等をとらえて技能実習生に対してこれらの法の周知を徹底いただくようお願いします。

参考

「雇用の分野における男女の均等な機会及び待遇の確保等に関する法律」

（婚姻、妊娠、出産等を理由とする不利益取扱いの禁止等）

第九条 事業主は、女性労働者が婚姻し、妊娠し、又は出産したことを退職理由として予定する定めをしてはならない。

2 事業主は、女性労働者が婚姻したことを理由として、解雇してはならない。

3 事業主は、その雇用する女性労働者が妊娠したこと、出産したこと、労働基準法（昭和二十二年法律第四十九号）第六十五条第一項の規定による休業を請求し、又は同項若しくは同条第二項の規定による休業をしたことその他の妊娠又は出産に関する事由であつて厚生労働省令で定めるものを理由として、当該女性労働者に対して解雇その他不利益な取扱いをしてはならない。

4 妊娠中の女性労働者及び出産後一年を経過しない女性労働者に対してなされた解雇は、無効とする。ただし、事業主が当該解雇が前項に規定する事由を理由とする解雇でないことを証明したときは、この限りでない。

「外国人の技能実習の適正な実施及び技能実習生の保護に関する法律」

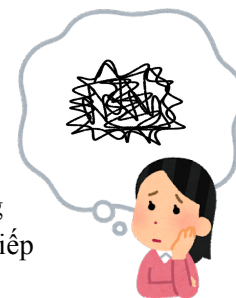
（禁止行為）

第四十八条（略）

2 技能実習関係者は、技能実習生の外出その他の私生活の自由を不当に制限してはならない。

Gửi đến các bạn du học sinh, thực tập sinh đến Nhật từ Việt Nam ベトナムから来日した技能実習生・留学生のみなさんへ

Hiện nay có nhiều bạn Việt Nam đến Nhật với tư cách là thực tập sinh, du học sinh đến trao đổi với người của nhà thờ Thiên Chúa giáo rằng: mặc dù các bạn đến Nhật chưa lâu nhưng phát hiện mình có thai, các bạn lo lắng rằng “Không biết nên phải làm thế nào”, “Nhờ như bị nhà trường hoặc công ty làm việc phát hiện thì sẽ bị đuổi về nước hay không”, “Để tiếp tục ở lại Nhật, sẽ phải phá thai chăng”.

Trường hợp bạn là thực tập sinh đang mang thai

Theo luật pháp của Nhật có quy định đối với người lao động: không được lấy lý do mang thai hay sinh nở, mà đối xử như người không sinh lợi nhuận. Đối với các bạn thực tập sinh cũng được áp dụng điều luật này, các bạn đến Nhật với tư cách là thực tập sinh, nên cả trong trường hợp bạn đang mang thai, đương nhiên cũng có quyền lợi tiếp tục công việc. Ngoài ra, trước và sau khi sinh, như đã được quy định trong luật lao động, bạn có thể lấy ngày nghỉ trước và sau sinh (hoặc nghỉ chăm con), sau đó có thể quay lại làm việc bình thường. Ngoài ra, trong quá trình mang thai, bạn có thể yêu cầu không làm thêm giờ, không làm việc ngày nghỉ, làm đêm. Công ty bị cấm giao cho người lao động đang mang thai các công việc nặng hoặc nguy hiểm. Hơn nữa, có rất nhiều các dịch vụ hỗ trợ có thể sử dụng trong quá trình bạn mang thai. Bạn sẽ được

hỗ trợ khám thai, cấp sổ sức khỏe mẹ con từ ban tự trị và bên bảo hiểm sức khỏe sẽ cung cấp trợ cấp để chi trả chi phí sinh nở như khoản tiền sinh nở chăm con tạm thời (420,000 yên), tiền hỗ trợ nghỉ làm trước và sau sinh.

Bộ tư pháp, Bộ lao động và phúc lợi xã hội cũng luôn kêu gọi đối với những công ty tiếp nhận thực tập sinh, nghiệp đoàn quản lý không được lấy lý do thực tập sinh mang thai mà đối xử như người không sinh lợi nhuận.

* Tham khảo văn bản ngày 11/3/2019 (ghi ở mặt sau)

Tuy nhiên cho đến hiện tại có rất nhiều ví dụ: một mình bạn đến trao đổi với công ty tiếp nhận và bị cưỡng chế về nước, nên bạn cần phải chú ý. Ngoài ra nếu bạn dễ dàng bỏ trốn khỏi công ty thì có thể sẽ bị mất tư cách lưu trú. Trước hết bạn hãy trao đổi, tư vấn với người của nhà thờ, đoàn thể hỗ trợ, hoặc luật sư để cùng tìm hướng giải quyết nhé.

Trường hợp bạn là du học sinh đang mang thai

Trường hợp du học sinh đang làm thêm (part time) thì cũng được áp dụng luật liên quan đến người lao động giống như thực tập sinh, và cũng có thể nhận được bảo vệ như ghi ở trên. Kể cả bạn không làm thêm, bạn cũng có thể nhận được trợ giúp khám thai hoặc cấp cho sổ sức khỏe mẹ con từ ban tự trị, và có thể nhận được trợ cấp tiền sinh nở, chăm con tạm thời (420,000 yên) để chi trả chi phí sinh nở từ bảo hiểm sức khỏe quốc dân. Đối với trường học, bạn có thể nói chuyện với trường để xin nghỉ học tạm thời sau khi sinh xong thì có thể tiếp tục đi học lại, trường hợp bạn nghỉ học giữa chừng cũng có thể nghĩ cách để nhận lại tiền học phí. Vì thế, bạn không nên nghĩ mang thai = nghỉ học, phải về nước, mà trước hết hãy trao đổi với người của nhà thờ, đoàn thể hỗ trợ hoặc các nhà chuyên môn để cùng nhau tìm hướng giải quyết.

Nếu cảm thấy lo lắng khi mang thai

Các bạn đến Nhật từ Việt Nam nếu bạn đang mang thai và lo lắng không biết nên phải làm thế nào thì trước tiên hãy liên hệ đến cửa sổ tư vấn của nhà thờ Thiên Chúa dưới đây:

Contact Facebook
đội hỗ trợ người
Việt JCaRM,
đang chuẩn bị.

ベトナムから来日した技能実習生・留学生のみなさんへ

技能実習や留学の在留資格で来日してまだ間もないのに、妊娠していることがわかり、「どうしたらよいかわからない」、「もし実習先や学校に知られたら、帰国させられてしまうのではないか」、「日本に残るためには、中絶しなければならないだろうか」、という相談がいま全国のベトナムの方々から、カトリック教会関係者にも寄せられています。

技能実習生の方が妊娠した場合

日本では、法律により、労働者には「妊娠や出産を理由に不利益取り扱いをしてはならない」という規定が定められています。技能実習生にもこの法律が適用され、実習生として来日した方には、妊娠をした場合でも、実習を継続する当然の権利があります。また、出産前後には労働法に定められた産前産後の休暇（や育児休業）をとり、その後に技能実習に復帰することも可能です。また、妊娠中は、残業しない、休日・深夜に働かないことを求めることもできます。会社が、妊娠中の労働者を危険な仕事や重いものを持つ仕事に就かせることは禁止されています。このほか、妊娠した場合に利用できるさまざまな支援サービスもあります。自治体からは母子健康手帳の交付や妊婦健診への補助、また健康保険からは出産費用をまかなうための出産育児一時金（42 万円）や産前産後休暇中の賃金がわりとなる手当金の支給も受けられます。

法務省や厚生労働省でも、技能実習の実習実施者や監理団体に対して、技能実習生が妊娠をしたことなどを理由に不利益な取り扱いをしないよう注意を呼びかけています。

*平成 31 年 3 月 11 日付文書を参照（裏面に掲載）

ただし、あなたが一人で実習先に相談すると「強制帰国」をさせられてしまう例もこれまでに多くありましたので、注意が必要です。また安易に実習先を逃げてしまうと、在留資格を失ってしまう可能性があります。まずは、教会関係者、支援団体や弁護士などの専門家などと相談し、解決方法を考えていきましょう。

留学生の方が妊娠した場合

留学生がアルバイトをしている場合には、技能実習生と同様に労働関係の法律が適用され、前述のような保護が受けられます。また、アルバイトをしていなくても、自治体から母子健康手帳の交付や妊婦健診への補助を受けることができますし、国民健康保険からは出産費用をまかなうための出産育児一時金（42 万円）の支給も受けられます。学校との関係では、所属する学校と話をして休学の扱いにしてもらい出産後に復学する、途中退学であっても授業料などを返金してもらうなどの方法が考えられます。ですので、妊娠＝退学、帰国と考えずに、まずは教会関係者、支援団体や専門家などに相談し、解決方法を考えていきましょう。

妊娠して困ったら

ベトナムから来日したみなさんが、妊娠をして、どうしたらよいかわからない場合には、カトリック教会の相談窓口にはまず相談してください。

カトリック教会のベトナム語相談窓口 Facebook ページ

